

OPERATIE AAN DE VOET

ALGEMEEN

Inleiding

Binnenkort wordt u opgenomen in Franciscus Vlietland. U wordt geopereerd aan een aandoening van de voet. In deze folder worden verschillende operaties van de voet beschreven. Welke voor u geldt, moet u navragen bij uw behandelend specialist.

Veel klachten en afwijkingen zijn:

- pijn;
- hamertenen;
- pijnlijke knobbel aan de zijkant van de voet;
- eeltpitten;
- eksterogen.

Doel van de operatie

Het doel van de operatie is in belangrijke mate het verminderen of weghalen van de pijn.

Voorbereiding op de operatie

Opnameplein

In de dagen of weken voor uw opname meldt u zich bij het Opnameplein van Franciscus Vlietland als u gezien bent op de poli locatie Vlietland of de buitenpoli. Als u gezien bent op de poli Gasthuis gaat u naar het opnameplein locatie Gasthuis. Hier wordt u gezien door de intakeverpleegkundige, de apothekersassistent, en de anesthesioloog.

Intakeverpleegkundige

De intakeverpleegkundige neemt een vragenlijst, een zogenaamd verpleegkundige anamnese met u door. U beantwoordt vragen over onder andere uw gezondheidstoestand en thuissituatie. Als u zeventig jaar of ouder bent, dan worden uw voedingstoestand, risico op een delier (tijdelijke verwardheid met een lichamelijke oorzaak), fysieke beperkingen en valrisico in kaart gebracht.

Medicijnen

De apothekersassistent neemt het medicijngebruik met u door. Belangrijk is dat u altijd een recente medicatielijst of uw

medicatie in de originele verpakking bij u heeft. U haalt deze medicatielijst op bij de apotheek waar u bent aangesloten. Na het bezoek aan de anesthesioloog krijgt u een brief mee. Hierin leest u met welke medicatie u moet stoppen en met welke medicatie u mag doorgaan in de periode rond de operatie.

Preoperatieve Screening

Op de polikliniek Preoperatieve Screening (POS) krijgt u alle informatie die van belang is voor uw operatie. Er is aandacht voor de voorbereiding, de soort narcose of verdoving en pijnbestrijding. Daarnaast bekijkt de anesthesioloog of u gezond genoeg bent om een operatie te ondergaan. U wordt lichamelijk onderzocht, soms is urine- of bloedonderzoek nodig en een ECG (hartfilm) of een hart-longfoto. De anesthesioloog bepaalt samen met u welke medicatie u voor de operatie inneemt en waarmee u moet stoppen.

Wat neemt u mee naar het Opnameplein?

- Uw afsprakenkaart;
- Een actuele medicijnlijst van uw eigen apotheek;
- Ingevulde vragenlijst.

Het Opnameplein van Franciscus Gasthuis & Vlietland is van maandag tot en met vrijdag bereikbaar tussen 8.00 en 16.30 uur.

De operatie

Operatieve ingrepen	Nazorg
<u>Hamerteen correctie:</u> De afwijkende stand van de teen wordt gecorrigeerd, vaak met het tijdelijk achterlaten van een pennetje.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ U wordt meestal op de afdeling Dagbehandeling opgenomen. En zal dus eind van de middag met ontslag gaan. ▪ U mag in principe belasten met een hakschoen. ▪ Pennetjes worden na twee tot drie weken poliklinisch verwijderd.

Arthrodesse grote teen:

Het vastzetten van het grote teengewricht als dit versleten is. Tegelijkertijd wordt de teen rechtgezet.

- U ligt in principe twee nachten in het ziekenhuis. De tweede dag na de operatie mag u in principe weer naar huis.
- U hebt gedurende twee dagen een drukverband om de voet. Daarna gaat dit eraf en krijgt u een klein verband.
- U leert gedeeltelijk belast lopen met krukken op een hakschoen of onbelast lopen met gips, onder begeleiding van een fysiotherapeut.
- Twee weken na de operatie komt u op de polikliniek terug om de hechtingen te verwijderen.
- In totaal loopt u zes weken op de hakschoen of in sommige gevallen een gipsschoen.

Scarf/ Chevron procedure:

Corrigerende osteotomie van het eerste middenvoetsbeetje, zodat een scheve teen rechtgezet kan worden. Het gewricht blijft in tact. Het middenvoetsbeentje wordt vastgezet met schroeven, die niet meer verwijderd hoeven te worden.

- U ligt één nacht in het ziekenhuis. De dag na uw operatie mag u in principe weer naar huis.
- De operatiedag ligt u in bed met uw voet hoog.
- Er zit een drukverband om de voet heen, dit blijft zitten tot de eerste poliklinische afspraak.
- Op de eerste dag na uw operatie gaat u lopen op een hakschoen, dit wordt onder begeleiding van de fysiotherapeut gedaan.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Twee weken na uw operatie worden uw hechtingen verwijderd op de polikliniek. ▪ Na ongeveer vier tot zes weken mag u uw eigen schoen weer aan.
<p><u>Procedure Brandus:</u> Het vastzetten of verwijderen van het grote teengewricht.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ U ligt één nacht in het ziekenhuis. De dag na uw operatie mag u met ontslag. ▪ U mag vanaf de eerste dag na uw operatie lopen op een hakschoen. ▪ U draagt gedurende drie maanden 's nachts een spalkje.
<p><u>Procedure Clayton:</u> Dit is het vastzetten van de grote teen en/of het verwijderen van de kopjes van de middenvoetsbeentjes. Deze operatie wordt in de meeste gevallen gedaan bij reumapatiënten, als alle gewrichten aangetast zijn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ U ligt ongeveer drie tot vier dagen in het ziekenhuis. ▪ U ligt de eerste twee dagen veel op bed met uw voet hoog. ▪ Op de derde dag gaat u lopen op een hakschoen, dit wordt onder begeleiding van de fysiotherapeut gedaan. ▪ Twee weken na uw operatie worden de hechtingen verwijderd op de polikliniek. ▪ Vier weken na de operatie worden de metalen pinnen uit de tenen verwijderd op de polikliniek. ▪ Na zes weken mag u uw eigen schoen weer aan.

DE OPNAME

Inleiding

U wordt opgenomen op de afdeling Opnamelounge, dit is een verlengde van de afdeling orthopedie, zie opnamekaart opnamelounge voor de procedure. Dit deel van de folder geeft u duidelijkheid over wat u kunt verwachten tijdens de opname. Dit is een algemene richtlijn. In overleg met uw arts is het mogelijk dat er van deze richtlijn wordt afgeweken.

Dag van opname

- U wordt de dag vóór de operatie tussen 14.00 en 15.00 uur gebeld door een verpleegkundige van de afdeling opnamelounge. Zij laat u weten hoe laat u op de dag van operatie op de afdeling aanwezig moet zijn;
- Op de afdeling wordt gevraagd naar eventuele veranderingen sinds het opnamegesprek;
- U wordt verzocht de afdeling niet te verlaten.

Wat neemt u mee als u wordt opgenomen?

- Deze folder;
- Ingevuld wijzigingsformulier dat u bij de POS heeft ontvangen.
- Krukken of een ander hulpmiddel zoals dit met u is afgesproken door de fysiotherapeut.

Neem zo min mogelijk bagage mee naar het ziekenhuis.

- Laat waardevolle spullen thuis, uw bagage laat u op eigen risico achter.
- Neem één tas mee in plaats van meerdere losse tasjes.
- De kleding die u uitdoet voor de operatie, moet in uw tas passen. Reserveer daarom extra ruimte in uw tas.
- Direct na de operatie is het handig meteen te kunnen beschikken over een schoon shirt, ondergoed en toiletspullen. Denk ook aan belangrijke hulpmiddelen, zoals uw bril, lenzen, gehoorapparaat, tandprotheses en krukken. Overige bagage kan door uw bezoek worden meegenomen tijdens het bezoekuur.

Dag van de operatie

Op de dag van uw operatie gelden de volgende regels:

- Opname vóór 12.00 uur 's morgens? Dan mag u niet meer eten na 24.00 uur 's nachts.
- Opname na 12.00 uur 's morgens? Dan mag u om 06.00 uur 's morgens twee beschuitjes of witte boterhammen met jam of suiker en dun boter, een glas melk, thee of koffie met suiker is toegestaan.
- Tot twee uur vóór de operatie mag u enkel water of thee drinken.
- U mag niet roken tijdens de zes uur voor de operatie.

Het niet opvolgen van deze voorschriften kan betekenen dat uw operatie niet doorgaat!

Vorbereidingen vóór de operatie

- Een eventueel kunstgebit of plaatje, bril, contactlenzen, piercings, oorbellen en sieraden moet u voor de operatie verwijderen. We raden u aan kostbare spullen thuis te laten;
- Kunst- of gelnagels en nagellak, ook blanke op vingers en tenen, moeten worden verwijderd;
- U zorgt dat u gedoucht bent en geen lotions, parfums, make-up en dergelijke gebruikt;
- Ruim voor u opgeroepen wordt voor de operatie moet u zich uitkleden en krijgt u een operatiejasje aan, zodat u op tijd klaar bent;
- Vervolgens wordt u naar de voorbereidingskamer gebracht, waar een infuus ingebracht wordt en u uw anesthesie krijgt.

Na de operatie

- Na de operatie gaat u naar de uitslaapkamer. Daar worden uw bloeddruk en andere functies regelmatig gecontroleerd;
- U heeft een infuus;
- Als u terug bent op de afdeling worden regelmatig diverse controles uitgevoerd om uw lichamelijke toestand in de gaten te houden;
- De voet wordt hoog gelegd;
- De verpleegkundige belt de eerste contactpersoon die door u is opgegeven om door te geven dat u op de afdeling terug bent. De verpleegkundige geeft geen medische gegevens door. Bezoek mag pas tijdens de bezoeken langskomen;
- Het is belangrijk dat u tijdig en regelmatig aangeeft hoe u zich voelt en of u pijn heeft. Standaard krijgt u vier keer per

dag medicatie tegen de pijn. Als u ondanks deze medicatie nog veel pijn heeft, krijgt u extra medicatie toegediend. Geef pijnklachten op tijd aan, omdat deze dan adequater te bestrijden zijn. Het doel is u zo pijnvrij mogelijk te houden. Als u te lang wacht met vragen, duurt het langer voordat de medicijnen werken;

- Eten en drinken na de operatie gaat in overleg met de verpleegkundige;
- U krijgt rond 22.00 uur een injectie (Fragmin) toegediend ter preventie van trombose.

Dag 1 na de operatie

- U verzorgt zich met behulp van de verpleging;
- Er wordt bloed afgenomen;
- U krijgt op vaste tijden uw (pijn)medicatie;
- Uw infuusnaald wordt verwijderd als u voldoende eet en drinkt;
- De fysiotherapeut komt met u oefenen;
- Er wordt een röntgenfoto van uw voet gemaakt;
- Drie keer per dag wordt uw pijnscore bijgehouden, maar ook nu geldt: geef pijnklachten op tijd aan;
- Als uw herstel het toelaat, bereiden wij uw ontslag voor; Ontslagcriteria zijn:
  - Zelfstandig en veilig in/uit bed, lopen, naar toilet gaan en indien nodig traplopen;
  - Geen of minimale wondlekkage;
  - Geen andere complicaties.
- De verpleegkundige overhandigt u de ontslagpapieren, neemt ze met u door en beantwoordt eventuele vragen;
- U gaat aan het eind van de ochtend/begin van de middag met ontslag.

Afhankelijk van de soort operatie van de voet moet u mogelijk langer dan één dag in het ziekenhuis verblijven.

Mogelijke complicaties

- Zwelling, dikke voet of been;
- Trombose. Om dit te voorkomen krijgt u bij gips de eerste tijd na de operatie bloedverdunnende injecties;
- Infectie;
- Dof gevoel in de grote teen.

Controle

Uw wondjes en gips worden gecontroleerd door de verpleegkundige en zo nodig door de arts. Wanneer u hechtingen heeft, worden ze ongeveer veertien dagen na uw operatie op de polikliniek verwijderd. Het is noodzakelijk dat u contact met uw behandelend arts opneemt, als:

- De wond rood, warm en dik wordt;
- Er meer pijn op gaat treden;
- U koorts krijgt;
- Het gips te strak of juist te los zit.

Leefregels en adviezen

- Houd uw been de eerste weken veel hoog, dit om zwelling te voorkomen;
- Loop alleen het hoognodige, dit om pijn en zwelling te voorkomen;
- Als u gips heeft en u gaat douchen, doe er dan een vuilniszak of speciale afsluitzak om heen (deze zak is te koop via de gipsverbandmeester in het ziekenhuis).

Thuisituatie

Wanneer u bent geopereerd, bent u geruime tijd beperkt in uw mogelijkheden. Dit wordt vaak onderschat. Het is van belang dat u alvast gaat nadenken over uw omstandigheden thuis na de operatie. Wie kan u eventueel helpen? Ook de thuiszorg is aan voorwaarden verbonden en kan dus niet altijd worden ingezet.

Medicijnen bij ontslag

U heeft bij uw ontslag pijnmedicijnen of een recept daarvoor mee naar huis gekregen. De bijwerkingen van de verschillende medicijnen kunt u vinden in de bijsluiter.

Paracetamol

Paracetamol heeft een pijnstillende en koortsverlagende werking. Dit middel heeft nauwelijks bijwerkingen, zolang u niet meer dan de maximale dosis van vier gram per dag gebruikt. Boven deze dosis bestaat al heel snel de kans op leverbeschadiging. Paracetamol werkt het best bij een

regelmatige inname van drie tot vier keer 1.000 mg per dag. Het vermindert de pijn en versterkt het effect van andere pijnstillers. Als u moeite heeft de tabletten weg te slikken, dan kunt u Panadol gebruiken; dit is hetzelfde middel in een gladde tablet.

Naproxen

Dit middel werkt pijnstillend en ontstekingsremmend. Het kan echter het maagslijmvlies aantasten (ook bij gebruik van zetabletten). Gebruik bij Naproxen daarom altijd een maagbeschermer, zoals Pantoprazol. Indien u bekend bent met een hartkwaal, dan is het verstandig om te overleggen of u Naproxen mag gebruiken.

Maagbeschermer

Wanneer u thuis volledig gestopt bent met het slikken van medicijnen die de maag kunnen aantasten, hoeft u ook de maagbeschermer niet meer te gebruiken. Paracetamol tast het maagslijmvlies niet aan. Indien u al maagbeschermers van uzelf gebruikt, kunt u deze blijven gebruiken.

Oxycodon

Direct na de operatie krijgt U oxycodon bij hevige pijn. U dient deze medicatie zo snel mogelijk te stoppen vanwege een risico op verslaving. Daarom zult u dit medicijn niet meekrijgen naar huis.

Andere pijnmedicijnen

U mag verschillende soorten ontstekingsremmers (NSAID's) niet tegelijk gebruiken. Voorbeelden van NSAID's zijn Celebrex, Diclofenac, Meloxicam, Ibuprofen, Naproxen. Daarnaast mag u geen andere pijnmedicijnen, die verkrijgbaar zijn zonder recept, naast de voorgeschreven pijnmedicijnen te gebruiken. Medicijnen die u voor andere klachten gebruikt mag u blijven gebruiken, tenzij de arts anders voorschrijft.

Het afbouwen van de medicijnen

Wij adviseren u de voorgeschreven pijnmedicijnen niet te snel te stoppen. Wanneer de meegegeven medicijnen bijna op zijn, kunt u de laatste tabletten afbouwen. U neemt de medicijnen dan verspreid door deze over enkele dagen te verspreiden, zie

onderstaand schema. De medicijnen zijn namelijk niet alleen pijnstillend, maar ook ontstekingsremmend.

U kunt het best eerst de naproxen afbouwen en daarna de paracetamol, zie volgende pagina voor richtlijn. U kunt ook altijd advies vragen aan de verpleegkundige of bij de apotheek.

Bloedverduunners

Afhankelijk van de operatie dient u na de operatie bloedverduunners te gebruiken om trombose en/of longembolie te voorkomen. Hiervoor krijgt u meestal een aantal spuitjes (fragmin) mee.

Indien u voor de operatie reeds bloedverduunners gebruikte, kan het zijn dat dit niet nodig is. U zult rondom de opname nadere informatie en instructies ontvangen.

Medicijn	Voorschrift	8.00 uur	12.00 uur	14.00 uur	17.00 uur	20.00 uur	22.00 uur
Naproxen 250mg/500mg	2 maal daags 1 tablet	X					X
	1 maal daags 1 tablet						X
Paracetamol 500 mg	4 maal daags 2 tabletten	X	X		X		X
	3 maal daags 2 tabletten	X		X			X
	2 maal daags 2 tabletten	X				X	
Pantoprazol 20 mg	1 maal daags 1 tablet	X					
Fragmin injectie	1 maal daags 1 injectie						X

Aanhoudende pijn

Wanneer u na meer dan twee dagen niet genoeg blijkt te hebben aan de maximaal voorgeschreven pijnmedicijnen en heeft u een pijnscore boven de vijf, dan kunt u contact opnemen met de polikliniek.

OVERIGE INFORMATIE

Vervoer

U mag niet met het openbaar vervoer reizen totdat u niet meer afhankelijk bent van de krukken en u geen hak- of gipsschoen meer draagt. Zelf auto rijden mag pas na toestemming van uw behandelend arts.

Bezoektijden

Uw bezoek is iedere dag welkom van 15.30 tot 19.30 uur. In het weekend is een extra bezoekuur van 13.30 tot 14.15 uur. Wel moeten werkzaamheden, zoals fysiotherapie, ongehinderd kunnen doorgaan.

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, dan kunt u op werkdagen tussen 8.00 en 16.00 uur telefonisch contact opnemen met de polikliniek Orthopedie, via telefoonnummer
Poli Orthopedie Franciscus Vlietland: 010 – 893 1510
Poli Orthopedie Franciscus Gasthuis: 010 – 461 6270
Poli Franciscus Berkel: 010 – 461 7700
Poli Franciscus Hoogvliet: 010 – 893 0000
Poli Franciscus Maassluis: 010 – 893 8330

Voor dringende zaken buiten kantooruren kunt u telefonisch contact opnemen met de verpleegafdeling Orthopedie, via telefoonnummer 010 – 893 3031.

De volgende telefoonnummers zijn voor u van belang:

Fysiotherapie Franciscus Vlietland: 010 – 893 1011
Fysiotherapie Franciscus Gasthuis: 010 – 461 6027
Opnameplein Franciscus Vlietland: 010 – 893 1961
Opnameplein Franciscus Gasthuis: 010 – 461 6410